

ת"פ 23648/12/19 - מדינת ישראל נגד סעדו ג'רבאן, אנס זאיט

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 23648-12-19 מדינת ישראל נ' ג'רבאן(עציר) ואח'

מספר פל"א 510584/2019

לפני כבוד השופט סארי ג'וסי
המאשימה
מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד נג'וא סלימאן פרקליטות מחוז
חיפה

נגד
הנאשמים
1. סעדו ג'רבאן (עציר)
ע"י ב"כ עוה"ד מיכל קורן
2. אנס זאיט (עצור/אסיר בפיקוח)
ע"י ב"כ עוה"ד מירב חורי

ב"כ המאשימה: עו"ד מיכאל יפרח

ב"כ הנאשם 1: עו"ד מיכל קורן

הנאשם בעצמו

גזר דין
(ביחס לנאשם מס' 1)

הכרעת הדין

1. הנאשם 1 (להלן: "הנאשם") הודה בדיון מיום 16.7.20 בעובדות כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון, והורשע על פי הודאתו בביצוע עבירה של ניסיון לרכישת נשק - עבירה לפי סעיף 144 (א) רישא + סיפא + סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

2. כתב האישום הוגש כנגד שניים, הנאשם ו-א' ז' (להלן: "נאשם 2"). על פי עובדות כתב האישום המתוקן ביחס לנאשם, נאשם 2 וחסיין דרסייה (להלן: "חסיין") הם קרובי משפחה המתגוררים בטולכרם. בין הנאשם לחסיין קיימת היכרות מוקדמת. במהלך חודש נובמבר 2019 קשרו הנאשם וחסיין קשר לסחור בנשק, בכך שחסיין ימכור לנאשם נשק, בתמורה לתשלום סכום כסף שאינו פחות מ- 13,500 ₪. השניים תיאמו כי חסיין יגיע למקום מגוריו של הנאשם בג'סר א-זרקא, ימסור לו את הנשק ויקבל לידי מהנאשם את התשלום עבורו. בהמשך לקשר בין חסיין לבין הנאשם, ביום

25.11.19, סמוך לשעה 11:00, נכנסו נאשם 2 וחסיין לישראל שלא כדן, כשהם מחזיקים ונושאים בצוותא חדא חפץ דמוי רובה סער M-16, שהוסב לירי תחמושת בקליבר 5.56X45 מ"מ ושמיכל חלקי נשק תקינים כגון מכלול של רובה סער M-16 שסוגל לירות קליע או כדור שבכוחם להמית אדם וכן מחסנית לנשק (להלן: "הנשק", "האבזר"). הנשק היה מפורק לחלקים שהיו ארוזים בניילון, ונמצא בתיק שחור (להלן: "התיק").

במהלך שהותם בארץ, פגשו נאשם 2 וחסיין בעבדאללה אבו זיד כשהוא נוהג ברכב מסוג מיצובישי לאנסר בצבע כסף שמספרו 82-470-64 (להלן: "הרכב"), וביקשו כי יסיעם לג'סר א-זרקא. עבדאללה הסכים להסיע את השניים תמורת תשלום.

בתאריך הנ"ל, סמוך לשעה 11:30, הגיעו נאשם 2 וחסיין לכניסה לג'סר א-זרקא, ברכב, כשהם נושאים ומחזיקים בצוותא חדא בנשק, שלא כדן, לצורך מימוש הקשר בין חסיין לבין הנאשם.

בכניסה לג'סר א-זרקא נעצר הרכב על ידי אנשי משטרה. בחיפוש שנערך ברכב נתפס הנשק והנאשם 2, חסיין ועבדאללה נעצרו.

3. הצדדים לא הגיעו להסדר לעניין העונש, ועל כן טענו בפניי בדיון מיום 16.7.2020.

הטיעון לעונש

4. לא הוגשו ראיות מטעם שני הצדדים, ולנאשם אין הרשעות קודמות.

5. המאשימה טענה, כי קיימת מגמת החמרה בענישה בשנים האחרונות בנוגע לעבירות אלימות המבוצעות באמצעות נשק, לרבות עבירות החזקת נשק, בשל התרבות בתקופה האחרונה. מגמה זו מתחייבת לטענתה בשל הצורך להיאבק בתופעה ולנסות למגרה. בטיעוניה אלה הפנתה לפסיקת בית המשפט העליון בע"פ 4945/13 מ"י נ' **סלימאן** (19.1.14), ע"פ 2252/11 מ"י נ' **ג'מאל נפאע** (4.12.11), ע"פ 9702/16 **סאמי אבו אלולאיה נ' מדינת ישראל** (13.9.17) ולפסיקה נוספת. לשיטתה, בתקופה האחרונה התעצם הצורך להילחם בתופעת הסחר בנשק בלתי חוקי שהפכה למכת מדינה של ממש, וזאת באמצעות ענישה מחמירה אשר תעביר מסר תקיף, חד וברור לנאשם ולשכמותו, לפיו החברה, ובראשה בתי המשפט, סולדים מעבירות דוגמת זו בה הורשע הנאשם, וכי יש לנהוג עם עבריינים כאלה אכיפה בלתי סלחנית על דרך שלילת חירותם לתקופה ממושכת.

עוד טענה כי במסגרת שיקולי הענישה, על בית המשפט ליתן דעתו גם לסוג הנשק אותו ניסה הנאשם לרכוש, ולעניין זה הפנתה לע"פ 1332/04 **פס נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח (5) 541, שם דובר על נשק שעל פי טיבו אינו מיועד להגנה עצמית, בדומה למקרה שלפנינו, כאשר השימוש בו יכול להביא להרג ללא הבחנה.

לטענת המאשימה בבחינת מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם, יש לתת את הדעת לנסיבות המחמירות הרבות הקשורות בביצוע העבירה: הנאשם היה דומיננטי באירוע; הנזק הכבד שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה לו

הנשק היה מגיע לידי הנאשם; התכנון שקדם לביצוע העבירה כשהסיבה לביצועה אינה ידועה.

אשר למדיניות הענישה גם כאן הפנתה המאשימה למספר פסקי דין המלמדים על מתחם העונש ההולם. לבסוף בקשה על יסוד הנתונים שמנתה קודם, מדיניות הענישה הנוהגת, התכנון, סוג הנשק, וביצוע העבירות בצוותא חדא עם שותפים נוספים, לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 2.5-4.5 שנות מאסר בפועל, לגזור על הנאשם מאסר בפועל ארוך ברף אמצעי של המתחם ולהשית עליו גם עונש מאסר מותנה ארוך ומשמעותי וקנס כספי.

7. ב"כ הנאשם הפנתה לתיקון המשמעותי לטענתה של כתב האישום והדגישה כי העבירות בהן הורשע הנאשם הן קלות יחסית כאשר עבירת הרכישה על פי סעי' 144 לחוק העונשין, להבדיל מהמכירה, נמצאת בסמכות בית משפט השלום וכי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ובכך חסך זמן שיפוטי יקר וזימון מספר רב של עדים לרבות שוטרים לרבות מיחידת האזנות סתר, כאשר הוא בוחר לקחת אחריות על מעשיו. עוד הדגישה את גילו הצעיר של הנאשם (יליד 1994), כי מדובר בהסתבכות ראשונה בפלילים. עוד טענה, כי כל חלקו של הנאשם באירוע מסתכם בשיחת טלפון. אעיר כאן כי ב"כ המאשימה התנגדה לטיעון זה ובצדק, משזה חורג מעובדות כתב האישום המתוקן ואינו עולה ממנו.

עוד נטען כי אין מחלוקת שהנאשם לא היה בזמן מעצרם של הנאשם 2 וחסין ותפיסת הנשק.

נטען כי הנשק הגיע מפורק, כאשר הפסיקה מבחינה בין סוג כלי הנשק, כמותו, האם הגיע עם מחסנית וקליעים, האם היה קליע בקנה, כאשר בעניינו מדובר בכלי נשק בודד שהגיע ללא תחמושת. עוד נטען כי הנשק לא נועד לשרת ארגון פשיעה, או לשם פגיעה באדם ספציפי, ועל כך למדים משתיקת כתב האישום בעניין זה.

8. ב"כ הנאשם הפנתה למספר רב של פסקי דין מהם ביקשה ללמוד על מדיניות הענישה הנהוגה תוך שהיא מדגישה כי בפסיקת בית המשפט העליון נקבעו מדרגי חומרה בעבירות נשק כך שרכישה והחזקה הם במדרג הנמוך, לאחריהם במעמד ביניים ניצבות עבירות של הובלה ונשיאה, ואילו במדרג הגבוה ביותר ניצבות עבירת הסחר באמל"ח. בהקשר זה הפנתה ל-ע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן** (19.1.14) שם על אף שהנאשם הורשע בעבירות חמורות בהרבה מהמקרה שלנו - רכישת נשק מסוג קרל גוסטב עם תחמושת ועשה שימוש בנשק (ירה באויר) ולאחר מכן הטמינו בסמוך לביתו כאשר ביום האירוע נשא את הנשק ברכבו ומשהבחין בשוטרים נמלט מהרכב, נקבע בבית המשפט המחוזי מתחם ענישה של עבודות שירות עד 20 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון לא התערב בקביעה זו. עוד הפנתה למספר פסקי דין מהם בקשה לבסס טיעוניה בדבר מתחם ענישה שנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל, תוך שהיא מבקשת לערוך אבחנה בין עבירות של ניסיון לסחר בנשק לבין ניסיון לרכוש נשק.

ב"כ הנאשם גם הדגישה נסיבות הקשורות בביצוע העבירה ונסיבות אישיות של הנאשם: העדר תחמושת; מצב הנשק המפורק; העדר פגיעה או כוונת פגיעה באדם ספציפי; גילו הצעיר של הנאשם; הודאתו שניתנה בהזדמנות הראשונה ועברו הפלילי הנקי.

לבסוף תהתה הכיצד ניתן לקבוע לאור הפסיקה אליה הפנתה ונסיבות ביצוע העבירה, כי המתחם הינו בטווח

לו טענה המאשימה, ועוד כיצד ניתן למקם את העונש, בשים לב למותר הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה באמצע המתחם ולא בתחיתו. בהמשך, בקשה לצרף פסק דין נוסף של בית המשפט המחוזי בנצרת (ת"פ 15129-07-16 מ"י נ' עימאד בן סלים סלימאן (21.11.16)) התומך לשיטתה בעמדה ובטיעונים שהציגה במסגרתו נקבע מתחם עונש של 6 חודשי מאסר בפועל לבין 20 חודשי מאסר בפועל לעבירות שביצע הנאשם שם - קשירת קשר לביצוע פשע - עבירה לפי סעי' 499 (א) (1) וניסיון לביצוע עבירות בנשק (החזקה ונשיאה) - עבירה לפי סעי' 144 (א) לחוק העונשין.

דין

הערך החברתי שנפגע

9. הנאשם הורשע בכך שעבר עבירה של ניסיון לרכוש נשק ואבזר נשק בלא רשות על פי דין לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין.

10. בפסיקה עמדו בתי המשפט על כך שהערכים החברתיים הנפגעים מעסקה בנשק בלא רשות הם שלום הציבור וביטחונו ושמירה על שלמות גופו של אדם ורכושו. כך נפסק בע"פ 4945/13 מ"י נ' סלימאן שלעיל:

"עבירות המבוצעות בנשק - לרבות רכישה, החזקה ונשיאת נשק - טומנות בחובן פוטנציאל סיכון הרסני לפגיעה בשלום הציבור וביטחונו. החשש הוא כי נשק המוחזק שלא כדין ישמש לפעילות עבריינית העלולה להביא לפגיעה ואף לקיפוח חייהם של אזרחים תמימים."

התייחסות לערכים החברתיים הנפגעים, כאמור, נכללה בפסיקת בתי המשפט שהתוותה את מדיניות הענישה לאותן עבירות, כפי שיפורט להלן.

מדיניות הענישה הנהוגה

11. בע"פ 8045/17 בראנסי נ' מ"י (16.8.18) שב בית המשפט העליון והדגיש את החומרה הרבה הנודעת לעבירות הנשק והצורך להחמיר בעונשם של עוברי עבירה זו, וכך נאמר שם:

"פעילות של סחר בלתי חוקי בנשק אוצרת בחובה פגיעה בערכים חברתיים בעלי חשיבות רבה, בהם שלמות הגוף, חיי אדם ושלום הציבור וביטחונו. כלי הנשק שנמכרו במסגרת האישומים הם על פי טיבם כאלה שבאמצעותם ניתן בנקל לפגוע בשלמות הגוף ולגדוע חיי אדם. חומרת הנזק הנגרם בעקבות ביצוע עבירות כגון אלו מתעצמת במקרים כבענייננו, שבהם נמכרים כלי נשק בעלי פוטנציאל פגיעה ממשית, שהרי דין סחר ברובה סער, בתת-מקלע או באקדח אמין ואיכותי, אינו כדין סחר באקדח מאולתר..."

...

יש חשיבות בענישה מוחשית של כל אחת ואחת מהחוליות בשרשרת הסחר. כל אחת מאותן חוליות

'מוחזקת כמי שמודעת לתוצאות האפשריות העלולות לנבוע מהשימוש שייעשה בנשק לאחר שיגיע אל 'הצרכן הסופי' בקצה השרשרת'... לעניין הצורך בהחמרה בענישה ציינה השופטת (כתוארה אז) א' חיות בפסק הדין בעניין נפאע:

"נוכח מימדיה המדאיגים של תופעת הסחר הבלתי חוקי בנשק, הסכנות הנשקפות ממנה והקלות היחסית שבה ניתן לבצען, אכן הגיעה השעה - בכפוף לנסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה ומקרה - להחמיר בעונשים המאסר הנגזרים על נאשמים בעבירות אלו לעומת העונשים הנגזרים כיום" (שם, פסקה 7).

12. מגמת ההחמרה בענישה בעבירות סחר והחזקת נשק קיבלה לאחרונה ביטוי בפסיקת בית המשפט העליון בע"פ 4406/19 מ"י נ' יונס סובח ואח' (5.11.19) שם כותב השופט י' אלרון:

"אולם, לעתים מדיניות הענישה הנהוגה ביחס לעבירה מסוימת אינה מספקת, ועל בית המשפט להורות על החמרה בענישה על מנת לקדם ולהגן על הערכים אשר ביסודה, ובכך לבלום את נפיצותן של עבירות מסוימות ההופכות ל"מכת מדינה", ולתת ביטוי לחומרה שיש לייחס להן. המקרה שלפנינו נמנה לטעמי עם אותם מקרים חריגים אשר בהם נדרשה התערבות של בית משפט זה בשבתו כערכאת ערעור, וזאת לנוכח מדיניות הענישה המחמירה אשר יש לנקוט כלפי העבירות הכוללות שימוש בנשק חם כאמצעי ליישוב סכסוכים. ... בהתאם לכך ולנוכח ריבוי מקרי הירי, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה כלפי ביצוע עבירות החזקת נשק שלא כדין ..."

לעמדה זו הצטרף השופט מ' מזוז:

"ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת "ייבוש הביצה" המשמשת ערס לגידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב הירתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות למיניהן."

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

13. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה מכתב האישום עולה, כי הנאשם הורשע בניסיון רכישת נשק בלא רשות על פי דין, כאשר הנשק כלל לא הגיע לידי הנאשם, והוא לא עשה בו שימוש, וחלקו של הנאשם הסתכם באותו קשר שיצר עם חסיין לרכוש בנשק בכך שחסיין ימכור לו הנשק בתמורה לתשלום סכום שלא יפחת מ 13,500 ₪ נשק, כאשר התשלום יבוצע עם מסירתו וקבלתו לידי הנאשם. כל התיאור שמופיע בכתב האישום לגבי האירועים שבאו בעקבות אותו סיכום אינם קושרים את הנאשם, ואינם מצביעים על מעורבותו בכניסת חסיין והנאשם 2 לישראל, כשהם

מחזיקים ונושאים בנשק, וכן באותה הפגישה שהיתה לחסיין והנאשם 2 עם עבדאללה אבו זיד, שנהג ברכב בו נסעו במטרה להסיעם לג'סר א-זרקא, שם נעצר הרכב על ידי אנשי המשטרה, ובחיפוש שנערך בו נתפס הנשק. כמו כן, מדובר בכלי נשק בודד מסוג דמוי רובה סער M-16, שמכיל חלקי נשק תקינים, אך היה מפורק לחלקים וללא תחמושת.

יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מחלקו של הנאשם במסכת האירועים, שכן הוא הוא הרוכש שהביא ליצירתה של אותה עסקה עבריינית, על כל האירועים שהתלוו לכך בהמשך.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

14. כפי שפורט לעיל, לנאשם אין עבר פלילי. הנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי, וכן חסך את הצורך בשמיעת עדויות. הנאשם שוהה במעצר תקופה משמעותית מיום 26.11.19.

מתחם העונש ההולם וקביעת העונש ההולם לנאשם

15. הפסיקה אליה הפנתה המאשימה ברובה אינה משקפת מקרים בעלי נסיבות דומות, וכידוע יש להביא בחשבון נסיבותיו הספציפיות של הנאשם והמקרה בעת קביעת העונש ההולם. ב"כ הנאשם הפנתה לפסיקה הקובעת מדרגי חומרה ביחס לעבירות הנשק השונות, ואכן עבירות של רכישה והחזקה הוצבו במדרג נמוך יותר לעומת עבירות הובלה ונשיאה שהוצבו במעמד ביניים, ואילו עבירות סחר באמל"ח סווגו במדרג חומרה גבוה (ראו **עניין סלימאן** הנ"ל בע"פ 4945/13).

16. בתי המשפט משיתים ענישה מגוונת בגין עבירות בנשק ומנעד הענישה הינו רחב ונקבע בהתאם למיקומן של עבירות הנשק באותו מדרג של חומרה, וכן בהתחשב בסוג הנשק ובטיבו. אומנם, על פי סעיף 34ד' לחוק העונשין העונש הצפוי למורשע בניסיון לעבור עבירה, הוא העונש הקבוע לצידה של העבירה המושלמת אותה ניסה לבצע, אולם, כפי שהראתה ב"כ הנאשם, אם עסקת הנשק לא הושלמה ומדובר בהרשעה בגין ניסיון מתחם העונש עומד על כמחצית ממתחם העונש בגין עסקה בנשק - ראו: ת"פ 39998-08-15 **מ"י נ' קישק** (27.10.16), ת"פ 20778-11-12 **מ"י נ' סלפיתי** (5.5.13), ת"פ 67703-11-16 **מ"י נ' מוגרבי** (22.11.17).

17. לאחר שבחנתי את הענישה בעבירות דומות ובפסיקה שהוצגה בפני על ידי שני הצדים סבורני כי יש להעמיד את מתחם הענישה במקרה זה בין 12 חודשי מאסר ל- 24 חודשי מאסר בפועל, וכן עונשים נלווים של מאסר על תנאי וקנס כספי. הקנס הכספי מוטל נוכח תכליתה הכלכלית של העבירה.

18. בהתחשב בנסיבותיו של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה סבורני מבלי להקל ראש בחומרת העבירה שביצע, כי יש לקבוע את העונש ברף התחתון של המדרג, היינו: 12 חודשי מאסר בפועל. בכך ינתן ביטוי מחד למהות המעשים ולחומרתם, ומאידך לנתוני הנאשם ונסיבותיו האישיות ועברו הנקי, כך שבסופו של יום תתקבל תוצאה עונשית מידתית.

19. אשר על כן, ומכל הטעמים שפורטו, הנני מטיל הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל של 12 חודשים בניכוי ימי מעצרו, החל מיום 26.11.19.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של שלוש שנים מהיום, כל עבירה בנשק מסוג פשע ויורשע בגינה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של שלוש שנים מהיום, כל עבירה בנשק מסוג עוון ויורשע בגינה.

ד. אני מחייב את הנאשם בתשלום קנס בסך 2,000 ₪ או עשרים ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 30 יום ממועד סיום ריצוי עונש המאסר. אי עמידה בתשלום במועד תגרור תוספת פיגורים כדין.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, ו' אב תש"פ, 27 יולי 2020, בהעדר הצדדים.